## Algebra 1A, lista 1.

Konwersatorium 10.10.2016 (2 godziny), Ćwiczenia 11.10.2016.

Oznaczenia zadań i ich części: S: do samodzielnego wykonania, K: do omówienia na konwersatorium, \*: zadania trudniejsze (nieobowiązkowe). Na 1. kartkówce obowiązują zadania z bieżącej listy oznaczone literą S oraz zadania z bieżącej listy oznaczone literą K, omówione wcześniej na konwersatorium. Ponadto obowiązuje materiał teoretyczny z zadania 0S. N akolejnych kartkówkach dodatkowo obowiązują zadania z poprzedniej listy, nieoznaczone literą K,S i gwiazdką.

- 0S. Materiał teoretyczny (definicje, twierdzenia, przykłady): działanie w zbiorze, łączność, przemienność, element neutralny. Struktura algebraiczna, izomorfizm struktur algebraicznych, indukowanie struktury.
- 1S. W każdym z podpunktów rozstrzygnąć, czy dane działanie w zbiorze A jest łączne, przemienne i czy ma element neutralny.
  - (a)  $m * n = m^n$ ,  $A = \mathbb{N}_+$  (zbiór dodatnich liczb naturalnych).
  - (b)  $a * b = \frac{a+b}{2}, A = \mathbb{Q}.$
  - (c) P \* Q = środek odcinka o końcach P, Q, A = zbiór punktów płaszczyzny.
  - (d) x \* y = x + y + 2,  $A = \mathbb{R}$ .
  - (e)  $x * y = \min(x, y), A = \mathbb{N}.$
  - (f)  $x * y = \max(x, y), A = \mathbb{N}.$
  - (g) x \* y = x,  $A = \mathbb{R}$ .
  - (h)  $x * y = (x \triangle y)^c$ ,  $A = \mathcal{P}(\mathbb{N})$ . Tu  $\triangle$  oznacza działanie różnicy symetrycznej.
- 2K. (a)S Napisać tabelki działania i mnożenia modulo 6:  $+_6$ ,  $\cdot_6$  w zbiorze  $A = \{0, 1, 2, 3, 4, 5\}$ .
- (b) K W każdym z poniższych podpunktów wyznaczyć najmniejszy podzbió<br/>rBzbioru Ataki, że:
  - (i)  $2 \in B$  oraz B jest zamknięty na działanie  $+_6$ ,
  - (ii)  $2 \in B$  oraz B jest zamkniety na działanie  $\cdot_6$ ,
  - (iii)  $1 \in B$  oraz B jest zamknięty na działanie  $+_6$ ,
  - (iv)  $2 \in B$ ,  $3 \in B$  i B jest zamkniety na działanie  $+_6$ .
- (b)K Dana jest bijekcja  $f:A\to A$  o następujących wartościach: f(0)=3, f(1)=5, f(2)=0, f(3)=1, f(4)=2, f(5)=4. Niech \* będzie działaniem indukowanym w zbiorze A przez działanie  $+_6$  poprzez funkcję f, zaś o działaniem indukowanym w zbiorze A przez działanie  $+_6$  poprzez funkcję f. Sporządzić tabelki tych działań.
- 3K. (a) Wyznaczyć najmniejszy zbior  $A\subseteq\mathbb{Z}$ , który jest zamknięty względem dodawania i odejmowania oraz:
  - (a)  $3 \in A$ .
  - (b)  $1 \in A$ .
  - (c)  $3 \in A \text{ i } 5 \in A$ .
- 4K. Przypomnieć sobie, co to jest postać algebraiczna i trygonometryczna liczby zespolonej oraz definicje dodawania i mnożenia liczb zespolonych. Dla r > 0 niech  $K_r = \{z \in \mathbb{C} : |z| \le r\}$ .
  - (a) Narysować na płaszczyźnie Gaussa zbiór  $K_r$ .

- (b) Dla których r > 0 mnożenie liczb zespolonych jest działaniem w zbiorze  $K_r$ ?
- 5K. Załóżmy, że  $f:A\to B$  i  $g:B\to C$  są izomorfizmami struktur  $(A,\circ),(B,*)$  i  $(C,\oplus)$  odpowiednio.
- (a) Udowodnić, że funkcja odwrotna  $f^{-1}: B \to A$  jest izomorfizmem struktur (B,\*) i  $(A,\circ)$ .
  - (b) Udowodnić, że złożenie  $h = g \circ f$  jest izomorfizmem struktur  $(A, \circ)$  i  $(C, \oplus)$ .
- 6. Udowodnić (wzorując się na dowodzie z wykładu), że działanie  $\cdot_4$  (mnożenie modulo 4) w zbiorze  $\mathbb Z$  jest łączne.
  - 7. Załóżmy, że  $f: A \to B$  jest izomorfizmem struktur  $(A, \circ)$  i (B, \*).
- (a) Udowodnić (wzorując się na dowodzie z wykładu), że jeśli ∘ jest przemienne, to \* jest przemienne.
- (b) Udowodnić, że jeśli o ma element neutralny w A, to \* ma element neutralny w B.
- 8. Wskazać izomorfizm struktur  $\mathbb{N}_2 = \{2^n : n \in \mathbb{N}\}$  i  $\mathbb{N}_3 = \{3^n : n \in \mathbb{N}\}$ , z działaniem zwykłego mnożenia liczb.
- 9. W każdym z poniższych przypadków określić działanie  $\circ$  w zbiorze  $\mathbb{R}$  tak, by funkcja  $f: \mathbb{R} \to \mathbb{R}$  była izomorfizmem struktur  $(\mathbb{R}, +)$  i  $(\mathbb{R}, \circ)$ .
  - (a) f(x) = x + 2, (b) f(x) = 3 x, (c)  $f(x) = x^3 + 1$ .
- 10. Załóżmy, że o jest działaniem łącznym w skończonym zbiorze A. Udowodnić, że istnieje  $a \in A$  takie, że  $a \circ a = a$  (wsk: dla danego elementu  $a \in A$  rozważyć elementy  $a^{2^k}, k = 0, 1, 2, \ldots$ , gdzie  $a^l$  oznacza  $\underline{a \circ \ldots \circ a}$ ).
- 11\*. W zbiorze A określone jest działanie \* takie, że dla dowolnych  $a,b\in A$  mamy:

$$(a * b) * b = a \operatorname{raz} b * (b * a) = a.$$

Udowodnić, że:

- (a) (b\*a)\*b = a, b\*(a\*b) = a.
- (b) \* jest przemienne.